

Granskning av uppföljning av placeringar av barn och unga

Revisionsrapport

Växjö kommun

KPMG AB

2022-11-03

Antal sidor 12

Växjö kommun

Granskning av uppföljning av placeringar av barn och unga

2022-11-03

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
3	Syfte och avgränsning	3
4	Revisionskriterier	3
4.1	Lagar som styr placering av barn och unga	4
5	Metod och ansvarig nämnd	5
6	Resultat av granskning	5
6.1	Organisation och styrning	5
6.2	Rutiner och uppföljning	6
6.3	Stickprov	9
6.4	Familjehemsplaceringar	9
6.5	HVB placering	10
7	Slutsats och rekommendationer	11

1 Sammanfattning

Vi har av Växjö kommuns revisorer fått i uppdrag att granska rutinerna kring vården av placerade barn och ungdomar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Socialtjänsten ska sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende. Nämnden ansvarar för att den som genom nämndens försorg har tagits emot i ett annat hem än det egna får god vård och behandling.

En placering på HVB eller i familjehem är ett stort ingripande i en persons liv och det innebär ofta stora kostnader för kommunen. Det är befogat att utvärdera huruvida insatsen ger önskat resultat. Bland annat därför ställer lagen höga krav på att socialtjänsten noga följer vården.

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden för arbete och välfärd inte fullt ut säkerställer att vården för placerade barn och ungdomar följs upp på ett ändamålsenligt sätt. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har fastställt tillräckliga processbeskrivningar och därtill kopplade rutiner för arbetet med uppföljning av placeringar av barn och unga utifrån vad som framkommer av dokumentation och intervjuer. Dock anser vi att uppföljning av vården inte fullt ut sker i den omfattning lagen kräver vad gäller tidsgränser och vi har identifierat brister i uppföljningen avseende innehåll. Därmed ser vi behov av förbättringar. Av våra stickprovskontroller framgår vidare att nämnden inte fullt ut följer lagkrav beträffande övervägande av fortsatt vård inom HVB. Det har också framgått att rutinerna avseende kontakt med, besök hos och enskilt samtal med det enskilda barnet eller ungdomen inte följs. Framför allt gäller det placering i HVB. I dessa delar ser vi ett stort behov av att stärka upp följsamheten till fastlagda rutiner genom egenkontroller.

Vi rekommenderar nämnden att:

- säkerställa att regelbundna besök görs och att enskilda samtal med den placerade genomförs och dokumenteras
- säkerställa övervägande av fortsatt vård sker i enlighet med lagkrav
- att det systematiska kvalitetsarbetet förbättras genom egenkontroller och att upptäckta brister åtgärdas. Kvalitetsarbetet bör årligen sammanställas i en kvalitetsrapport

2 Bakgrund

Vi har av Växjö kommuns revisorer fått i uppdrag att granska rutinerna kring vården av placerade barn och ungdomar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Socialtjänsten ska sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende. Nämnden ansvarar för att den som genom nämndens försorg har tagits emot i ett annat hem än det egna får god vård och behandling.

En placering på HVB eller i familjehem är ett stort ingripande i en persons liv och det innebär ofta stora kostnader för kommunen. Det är befogat att utvärdera huruvida insatsen ger önskat resultat. Bland annat därför ställer lagen höga krav på att socialtjänsten noga följer vården.

Utifrån ovanstående har kommunens revisorer beslutat att genomföra en granskning av uppföljning av vården som ges i familjehem och på HVB. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

3 Syfte och avgränsning

Granskningen har bedömt om nämnden för arbete och välfärd säkerställer att vården för placerade barn och ungdomar följs upp på ett ändamålsenligt sätt.

För att uppnå ovanstående syfte har nedanstående revisionsfrågor besvarat.

- Finns tillräckliga processbeskrivningar och därtill kopplade rutiner för arbetet?
- Genomförs egenkontroller för att kontrollera att arbetet bedrivs enligt ovanstående processer och rutiner?
- Sker uppföljning av vården i den omfattning lagen kräver, tidsmässigt och innehållsmässig?
- Säkerställer nämnden att regelbundna besök görs hos barnet i familjehemmet eller HVB?
- Säkerställer nämnden att enskilda samtal med den placerade genomförs och dokumenteras?

Granskningen omfattar placering av barn och unga i familjehem och HVB. Med barn och unga avses personer till 21 år. Uppföljning av vård som ges till vuxna kommer inte att granskas.

4 Revisionskriterier

Vi kommer att utgå från nedanstående revisionskriterier:

- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:6) om handläggning av ärenden som gäller barn och unga
- Kommunallagen 6 kap § 6
- Socialtjänstlagen, SFS 2001:453
- Socialtjänstförordningen, SFS 2001:937

2022-11-03

- Lag, (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- HSLF-FS 2019:25 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem, stödboende och hem för vård eller boende
- HSLF-FS 2016:55 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hem för vård eller boende

4.1 Lagar som styr placering av barn och unga

Socialtjänstlagen

Socialnämnden ska, enligt socialtjänstlagen, sörja för den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem, hem för vård eller boende, eller stödboende. Tillgång till familjehem, hem för vård eller boende och stödboenden ansvarar varje kommun för. När ett barn placeras ska det i första hand övervägas om barnet kan tas emot av någon anhörig eller annan närstående. Det bästa för barnet ska alltid beaktas.

Utan ett medgivande får inte ett barn tas emot för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem som inte tillhör någon av vårdnadshavarna. Utredning av förhållandena i det tilltänkta familjehemmet ska ske och utbildning för familjehemmet ska tillhandahållas av socialnämnden. Vidare har familjehemmet rätt till stöd från socialnämnden.

Socialnämnden ska medverka till att placerade barn får god vård och fostran och i övrigt gynnsamma uppväxtförhållanden, verka för att de får lämplig utbildning, verka för att de får den hälso- och sjukvård som de behöver samt lämna vårdnadshavarna råd och stöd.

Vården av de barn och unga som vårdas i ett familjehem, jourhem, stödboende eller hem för vård eller boende ska följas noga av socialnämnden. Det ska ske genom regelbundna personliga besök i det hem där barnet eller den unge vistas, enskilda samtal med barnet eller den unge, samtal med den eller dem som tagit emot barnet eller den unge i sitt hem, och genom samtal med vårdnadshavarna. Socialnämnden ska särskilt uppmärksamma barnets eller den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång samt relationer till anhöriga och andra närstående.

En särskild socialsekreterare ska utses av socialnämnden som ansvarar för kontakterna med barnet eller den unge. Besök hos barnet eller den unge ansvarar socialsekreteraren för och ska ske regelbundet i den omfattning som är lämplig utifrån barnets eller den unges behov och önskemål.

Minst en gång var sjätte månad ska det övervägas om vården fortfarande behövs och hur vården bör inriktas och utformas. Vid placering av ett barn i samma familjehem under tre år från det att placeringen verkställdes, ska socialnämnden särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden.

Föreskrift (2011:9) Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

För att säkerställa att socialtjänsten lever upp till de lagar, förordningar och mål som gäller för verksamheten ska det finnas ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som motsvarar kraven enligt föreskrift (SOSFS 2011:9). Av föreskriften

Växjö kommun

Granskning av uppföljning av placeringar av barn och unga

2022-11-03

framgår att ledningssystemet ska vara anpassat för verksamhetens inriktning och omfattning och vårdgivaren ska identifiera, beskriva och fastställa de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet, såväl huvudprocesser som delprocesser. Inom ramen för ledningssystemet ska riskanalyser och egenkontroller utföras. Därutöver ska verksamheten ta emot klagomål och synpunkter som sedan ska utredas, sammanställas och analyseras för att sedan vidta de åtgärder som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet. Ledningssystemet ska vara tillgängligt för all personal i verksamheten och en kvalitetsberättelse bör upprättas årligen där kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

5 Metod och ansvarig nämnd

Granskningen genomförs genom intervjuer med berörda tjänstepersoner, dokumentstudier och en stickprovskontroll av akter.

Intervjuer har genomförts med enhetschef familjehemsenheten, enhetschefer stöd och utredning 0-12 och 13-20 och HVB- koordinator.

Dokument som granskats är:

- Processbeskrivningar
- Ansvarsfördelning mellan familjehemsenheten och stöd och utredningsenheten vid placeringar i familjehem
- Checklista för placering i jourhem” mfl

En fördjupad kontroll av uppföljningsarbetet har sett genom stickprov. Tio placeringar i familjehem och fem placeringar i HVB har kontrollerats avseende viktiga moment i uppföljningen. Urvalet av ärenden har skett av KPMG.

Granskningen avser nämnden för arbete och välfärd.

6 Resultat av granskning

6.1 Organisation och styrning

Förvaltningen för arbete och välfärd består av fem avdelningar varav tre avdelningar arbetar med myndighetsutövning. Inom avdelningen barn och familj finns sex myndighetsutövande enheter där två enheter ansvarar för utredning av barn mellan åldern 0–12, och två andra enheter ansvarar för utredning för målgruppen mellan 12–20 år. Därtill finns familjehemsenheten inom avdelningen som bland annat ansvarar för placering av barn och ungdomar utifrån stöd och utredningsenheternas bedömning, och familjerättsenheten. Mottagningsenheten ansvarar för mottagande av ansökningar. Nedan framgår organisationskarta av förvaltningen för arbete och välfärd (se figur 1.)

Figur 1.

6.2 Rutiner och uppföljning

6.2.1 Rutiner för Familjehemsenheter och Stöd och utredningsenheten

6.2.1.1 *Inför placering och vid placering i familjehem under utredningstid*

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av dokument som avser processbeskrivning vid placering av barn och unga i familjehem och i HVB. Styrdokumentet *”Ansvarsfördelning mellan familjehemsenheter och stöd och utredningsenheten vid placeringar i familjehem”* reglerar övergripande ansvaret mellan de olika aktörerna stöd- och utredningsenheten, familjehemsenheter samt enheten för administrativt stöd inför, under och vid avslut av en placering.

Enligt rutinen genomför stöd- och utredningsenheterna utredning av barnets behov samt gör en bedömning om placering i barnens nätverk är möjlig. Det tilltänkta familjehemmet utreds av familjehemsenheter. Vid beslut om varaktig placering sker en överlämning av ärendet från stöd- och utredningsenheterna till familjehemsenheters handläggare, dock fortsätter dessa enheter samarbeta även efter överlämningen. Det huvudsakliga ansvaret för respektive arbetsuppgift fördelas mellan enheterna. Vid överlämningen ska ett överlämningsmöte genomföras tillsammans med socialsekreterare från utredningsgruppen, barnsekreterare, rekryterare eller familjehemssekreterare. Överlämningsmötet baseras på ett frågeformulär som syftar till att kartlägga barnets nuvarande situation och behov. Frågeformuläret lyfter tidigare kännedom, nuvarande oro, komplicerade faktorer, resurser, styrkor och förändringsbehov.

Utifrån resultatet formulerar stöd- och utredningsenheten och familjehemsenheter en bedömning om framtida risker och eventuell säkerhetsplanering. Enheterna upprättar sedan en vårdplan, umgängesplan, genomförandeplan samt placeringsinformation. Därefter sker ett möte mellan involverade aktörer, som sedan har ett möte med vårdnadshavare. Registerutdrag för aktuella familjer inhämtas inför ett eventuellt familjehemsuppdrag.

Individutskottet är delegerat att fatta beslut om placering avseende alla barn som ska bo stadigvarande i familjehem. Om individutskottet godkänner förslaget att placera barnet på familjehemmet skrivs ett avtal med uppdragstagare.

Enligt de intervjuade ansvarar familjehemsenheter för uppföljningen av placering av barn och unga i familjehem. Ansvarig handläggare i någon av stöd- och utredningsenheterna utreder och beslutar om barnet/den unge ska placeras på ett familjehem. Efter att ett beslut har tagits överlämnas ärendet till familjehemsenheter. Därefter ansvarar familjehemsenheter för uppföljning av barnet/den unge där barnhandläggaren överväger, besöker och följer upp barnet medan familjehemshandläggare stödjer familjehemmet. När en handläggare är nyanställd utses en mentor i arbetslaget som har till uppgift att vara ett stöd och vägleda den nyanställda till gällande rutiner mm.

Vidare uppger intervjuade på familjehemsenheter att det finns en tydlig process från utredning till placering, med goda och tydliga rutiner kring ansvarsfördelning vid överlämning mellan enheterna. Intervjuade uppger även att det har en utarbetad metodik som tar avstamp från Signs of Safety. (Signs of safety är en

2022-11-03

erfarenhetsbaserad riskbedömningsmodell som används i barn- och ungdomsutredningar).

På frågan om verksamheten genomför egenkontroller inom stöd- och utredningsenheten och familjehemsenheten svaras att kvalitetssäkrande egenkontroller inte genomförs i någon större utsträckning i dessa enheter. I nuläget genomförs endast kontroller av genomförandeplan och överväganden. Vidare sker en form av egenkontroller på årlig basis genom ärendegenomgångar där man tittar på vårdplaner, genomförandeplaner ev insatser och om övervägningar om fortsatt vård mm har gjorts i tid. Vidare följs upp om hembesök gjorts, om barnet har fått egen tid med ansvarig socialsekreterare och om det finns en planering för hemgång. Enligt intervjuade görs ärendegenomgången av enhetens specialist och handläggare tillsammans. Det genomförs dock inte någon sammanställning av ärendegenomgångarna där resultatet på gruppnivå går att följa, men det finns en specialist inom socialrätt vars uppdrag är att föra viss statistik om aktuella placeringar. Verksamhetsföreträdare anser att det finns ett behov av att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet avseende egenkontroller och annat uppföljningsarbete.

6.2.1.2 Rutiner vid stadigvarande placering

Vid stadigvarande placering framgår av styrdokumentet att familjehemsenheten ansvarar för att uppföljning med det placerade barnet ska genomföras. Ansvarig handläggare erbjuder olika former av stöd i form av insatser till barnet. Vidare ska genomförandeplanen följas upp och revideras en gång per halvår och vårdplanen revideras senast efter två års placering. Enheten för stöd och utredning ska även genomföra en uppföljning av föräldrarnas betalningsförmåga, detta i samråd med familjehemsenheten. Stöd, handledning och tillsyn till familjehemmet utförs av familjehemshandläggare inom enheten.

Intervjuade uppger att ansvarig barnhandläggare på familjehemsenheten ska göra hembesök var sjätte månad samt genomföra ärendegenomgång minst två gånger per termin. Barnhandläggarna som följer upp det placerade barnet/den unge ska i sin tur ska ha ärendegenomgång var sjätte vecka, men omfattningen av uppföljningen bedöms individuellt utifrån det enskilda barnets behov, minst var sjätte månad. Många barn och ungdomar beskrivs ha kontinuerlig sms-kontakt med sin handläggare. Under Covid-19 pandemin gjordes vissa undantag från rutinen att besöka barnet på plats men hembesök hos yngre barn prioriterades.

6.2.1.3 Jourhem

Vid placering i jourhem efterföljs "Checklista för placering i jourhem". Efter jourplacering beslutar handläggare och familjehemsrekryterare om ansvarsfördelning mellan jourhem och föräldrar i frågor som avser skolgång, ekonomi, kontakt och vårdkontakt. Efter fastställt beslut ansvarar handläggare för handläggning under placeringen och utreder eventuella vidare behov. Handläggare inom stöd- och utredning ansvarar för att vårdplan och eventuellt genomförandeplan upprättas. Om placeringen överskrider fyra månader fattar individutskottet beslut om eventuell förlängning.

Enligt de intervjuade på stöd och utredningsenheten framgår att barnet eller den unge kan placeras på ett jourhem i max 3–4 månader och det sker uppföljning under den

tiden. Stöd och utredningsenheten följer placeringen tills det har hittat ett mer stadigvarande boende eller den unge flyttar hem.

6.2.1.4 Placering av barn och unga på HVB

Vi har tagit del av en processbeskrivning som gäller vid placering av barn och unga på HVB. Innan placering samlas utredande handläggare och dennes enhetschef samt HVB- koordinator och administratör. Under mötet tar HVB- koordinator fram viktiga fakta utifrån Signs of Safety. Därefter ansvarar koordinatoren för att leta ett lämpligt HVB hem genom kommunförbundets ramavtal.

Arbets sättet bekräftas även av de intervjuade som hävdar att det görs en bedömning utifrån Signs of Safety av utredande socialsekreterare och enhetschef samt HVB koordinator. Vid placering av en ungdom i HVB utformas en vårdplan och det görs en bedömning av vilka insatser som ska utföras i hemmet. De intervjuade uppger att det ska ske en uppföljning av måluppfyllelse av placeringen kontinuerligt. Det ska också ske hembesök hos HVB placerade ungdomar *var sjätte vecka och i vissa fall varje vecka*. Intervjuade uppger att det är måna om att samma handläggare följer och hanterar ärendet. Vidare uppger de intervjuade att tilltänkta hembesök hos ungdomen kan ske på distans men intervjuade uppger att det är väldigt måna om att ha personligt möte med barnet/ungdomen.

Enligt intervjuade görs en uppföljning av ärenden tillsammans med enhetschef och medarbetare, en så kallad ärendegenomgång. Under ärendegenomgången tittar enhetschef och medarbetare på omprövning, genomförandeplan och om det har skett hembesök.

6.2.2 Kommentarer och bedömning

Vi bedömer att verksamheten har tydliga processbeskrivningar för att vården för placerade barn och ungdomar ska kunna följas upp på ett ändamålsenligt sätt. Därtill finns det rutiner som är kopplade till processbeskrivningen som finns tillgänglig i verksamhetssystemet. Medarbetare samt chefer har möjlighet att stegvis följa processen vid placering av barn. Det finns riktlinjer och rutiner till den utredande handläggarens förfogande vid placering av barn och unga. Vidare uppger intervjuade att nyanställda medarbetare tilldelas en mentor som det kan vända sig till vid frågor avseende rutiner, riktlinjer, förväntningar med mera. Vi anser att detta är ett bra sätt att säkerställa att rutiner upprätthålls samt efterföljs av nyanställda.

Uppföljningen av utförandet och resultatet av placeringen sker främst genom handläggarens ärendegenomgång tillsammans med enhetschef som sker två gånger per termin. Vid ärendegenomgången ska det dels framgå om det finns en upprättad vårdplan och genomförandeplan samt att hembesök har skett, dels att övervägande skett enligt lagkrav. Vi bedömer att nämnden har tagit fram goda rutiner för att möjliggöra att uppföljning av vård sker enligt socialtjänstlagen

Vidare anser vi att nämnden har rutiner för regelbundna besök av placerade barn/unga görs enligt socialtjänstlagen. Enligt intervjuade ska ansvarig handläggare det placerade barnet/ungdomen var sjätte vecka. I samband med mötena ska ett individuellt samtal med barnet/den unge hållas för att säkerställa att det känner sig delaktiga samt att deras åsikt kommer till tals.

Vi har dock inte kunnat se att nämnden bedriver ett systematiskt arbete för att säkerställa att fastställda rutiner följs i tillräcklig utsträckning. I intervjuerna framkommer att egenkontroller sker i viss mån men det finns ett behov av att ta fram en rutin för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska gå till, främst vid placeringar inom HVB men också vid familjehemsplacering. Detta bland annat då vi funnit att det inte sker en sammanställning av resultatet av ärenedgenomgångarna på gruppnivå. I resultatet av våra stickprov nedan framkommer en brist på överensstämmelse mellan hur verksamheten upplever att uppföljningen av placeringen fungerar och vad som de facto utförts.

6.3 Stickprov

Inom ramen för granskningen har vi genomfört stickprov av 15 akter, där tio av akter avser familjehemsplaceringar. Resterande fem akter avser HVB-placeringar. Vi har utformat två tabeller som redogör resultatet utifrån aktgranskningen.

6.4 Familjehemsplaceringar

Frågor	Ja	Nej	Delvis
Finns fullständig placeringsinformation?	10		
Har handläggaren haft telefon/sms kontakt med barnet senaste månaden	4	6	
Har handläggaren träffat barnet senaste sex månaderna?	9	1	
Dokumenterat hembesök inom det senaste halvåret?	8	2	
Har vårdplan utformats?	10		
Finns genomförandeplan?	10		
Är genomförandeplanen uppdaterad inom sex månader?	5	5	
Har man haft enskilt samtal med barnet?	10		
Har övervägande/omprövning skett i tid?	10		

Figur 1.

Vid genomförandet av stickprovet ställdes ovanstående frågor gentemot aktmaterialet. Ett av dessa var att undersöka om det fanns fullständig planeringsinformation. Planeringsinformation ska innefatta uppgifter som verkställighetsdatum, personnummer, typ av placering och lagrum. Vid genomförandet av stickprovet kunde vi notera att det fanns fullständig planeringsinformation för samtliga granskade akter. Vidare kontrollerade vi om handläggaren har haft sms- eller telefonkontakt med barnet senaste månaden. I en akt framgår att barnet inte har tillgång till telefon pga. sin ringa ålder (6 år gammal) i stället har det skett träff under månaden.

Vidare framkommer av akterna att respektive handläggare har träffat barnet/den unge minst en gång senaste halvåret i nio av tio ärenden. Därtill kontrollerades om vårdplan har utformats inför placering, vilket det hade gjorts i samtliga tio akter. Genomförandeplan har upprättats i samtliga tio men har inte uppdaterats de senaste sex månaderna i fem av tio av de granskade akterna.

Avseende om barnet/den unge har haft enskilt samtal med sin socialsekreterare framgår att samtliga tio har gjort det. Det framgår även att i de samtliga tio akter så har det skett överväganden eller omprövningar i rätt tid.

Kommentarer och bedömning

Inom ramen för den stickprovsgranskning som gjorts bedömer vi att verksamheten behöver säkerställa att fastställda rutiner följs.

Vi kan notera att handläggaren endast haft kontakt med det placerade barnet i fyra av tio fallen den senaste månaden. Vi ser det som ett utvecklingsområde för verksamheten, att säkerställa att det sker någon slags kontakt, åtminstone en gång i månaden. Vidare anser vi att verksamheten behöver säkerställa att handläggaren träffar barnet i hemmet minst en gång under sex månader.

Vårdplaner och genomförandeplan har genomförts i samtliga ärenden, men har endast uppdaterats i fem av ärendena. Vi bedömer att detta är utvecklingsområde för verksamheten, att säkerställa att genomförandeplaner utformas vid samtliga familjehemsplaceringar av barn/ungdomar och att de uppdateras regelbundet. Därtill bedömer vi att verksamheten säkerställer att överväganden/omprövningar skett i tid.

6.5 HVB placering

Frågor	Ja	Nej	Delvis
Finns fullständig placeringsinformation	5		
Har handläggaren haft telefon/sms kontakt med barnet senaste månaden	4	1	
Har handläggaren träffat barnet senaste sex månaderna?	3	2	
Dokumenterat hembesök inom det senaste halvåret?	2	2	1
Har vårdplan utformats	5		
Finns genomförandeplan, är den uppdaterad	1	4	
Är genomförandeplanen uppdaterad inom sex månader?	1	4	
Har man haft enskilt samtal med barnet?	1	4	
Har övervägande/omprövning skett i tid	3	2	

Figur 2.

Av akt granskningen framgår att det finns fullständig planeringsinformation i samtliga fem akter. Vi kan även se att ansvarig handläggare har haft någon slags kontakt (sms, telefon eller Microsoft Teams) med sin klient i fyra av fem ärenden den senaste månaden. Vidare framgår att handläggaren har träffat det placerade barnet/den unge någon gång under de senaste sex månaderna i tre av fem ärenden.

Vi kontrollerade om det har gjorts hembesök senaste halvåret, vi kan endast notera att det har gjorts i två ärenden. I en akt har det gjorts hembesök men klienten var inte på plats vid mötet, därav har vi markerat akten som 'delvis'. I de två andra ärendena har det inte gjorts hembesök. Vidare har det utformats en vårdplan i samtliga fem akter. Däremot har det endast upprättats en genomförandeplan i en av de fem granskade ärendena.

Vidare har vi kontrollerat om det har genomförts enskilda samtal med de placerade barnen. Endast i en akt kan vi fastställa att det har genomförts enskilt samtal. I de andra akterna har andra personer exempelvis terapeut, HVB personal eller föräldrar varit på plats. Därmed har det inte skett enskilt samtal i de ärendena. Slutligen

2022-11-03

framkommer av stickprovskontrollen att överväganden och omprövningar gjorts i tid i tre av fem ärenden. I akterna framkommer inte något skäl eller förklaring till att överväganden inte gjorts i de övriga två fallen.

Kommentar och bedömning

Inom ramen för stickprovsgranskning anser vi att verksamheten har säkerställt att det finns fullständig placeringsinformation. Vi anser även att verksamheten har säkerställt att ha någon slags kontakt med barnen i fyra av fem ärenden. Däremot anser vi att verksamheten kan bli bättre på att säkerställa att det sker träff med barnet minst en gång var sjätte månad. Vidare har verksamheten endast utfört hembesök senaste sex månaderna i två av fem akter. Detta är ett utvecklingsområde för verksamheten att säkerställa att det sker hembesök åtminstone en gång varje halvår.

Vårdplaner har genomförts i samtliga ärenden, men genomförandeplaner förekommer i ett av de fem granskade akterna. Vi bedömer att det finns förbättringspotential i säkerställandet av att genomförandeplaner förekommer vid samtliga placeringar av barn/ungdomar. Att utforma en genomförandeplan är ett obligatoriskt moment vid insatser och syftar i detta fall till att specificera hur vårdplanen ska förverkligas. Genomförandeplanen är HVB-hemmets redskap för att arbeta mot placeringens mål. Vi anser att det är av stor vikt att genomförandeplanen utformas på ett sätt så att den ger ett handfast stöd i att nå placeringens mål. I de fall det är HVB-hemmets ansvar att utforma genomförandeplanen är det av stor vikt att nämnden säkerställer att så också sker och att den följs upp.

Vidare bedömer vi att verksamheten inte har säkerställt att överväganden/omprövningar skett i tid. Endast i tre av fem ärenden har ett övervägande eller en omprövning gjorts avseende placering i HVB. Då övervägande och omprövning av placeringar är av stor betydelse och har en lagstadgad tidsfrist är det av stor vikt att dessa tider för handläggning hålls. Vi anser att nämnden behöver följa upp utvecklingen gällande övervägande och omprövningar, framförallt vad gäller placering i HVB.

Vi kan också konstatera att det finns brister i handläggarens kontakt med barnet/den unge då vi finner att en av fem placerade på HVB inte haft telefon/sms kontakt med sin handläggare den senaste månaden och två av fem inte har träffats sin handläggare de senaste sex månaderna. Endast ett barn/ungdom har haft ett enskilt samtal med sin handläggare inom de senaste sex månaderna. Urvalet är visserligen inte så stort men ur det enskilda barnets perspektiv är det en betydande brist på kontakt.

Sammanfattningsvis anser vi att det i våra stickprov framkommer en märkbar diskrepans mellan hur verksamheten upplever att uppföljningen av placeringen fungerar och hur den de facto utförts. Detta stärker vår uppfattning om att kvalitet i utförandet behöver följas upp systematiskt genom egenkontroller som dokumenteras på gruppnivå och som kan sammanställas i en kvalitetsrapport.

7 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden för arbete och välfärd inte fullt ut säkerställer att vården för placerade barn och ungdomar följs upp på ett ändamålsenligt sätt. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har fastställt tillräckliga

Växjö kommun

Granskning av uppföljning av placeringar av barn och unga

2022-11-03

processbeskrivningar och därtill kopplade rutiner för arbetet med uppföljning av placeringar av barn och unga utifrån vad som framkommer av dokumentation och intervjuer. Dock anser vi att uppföljning av vården inte fullt ut sker i den omfattning lagen kräver vad gäller tidsgränser och vi har identifierat brister i uppföljningen avseende innehåll. Därmed ser vi behov av förbättringar. Av våra stickprovskontroller framgår vidare att nämnden inte fullt ut följer lagkrav beträffande övervägande av fortsatt vård inom HVB. Det har också framgått att rutinerna avseende kontakt med, besök hos och enskilt samtal med det enskilda barnet eller ungdomen inte följs. Framför allt gäller det placering i HVB. I dessa delar ser vi ett stort behov av att stärka upp följsamheten till fastlagda rutiner genom egenkontroller.

Vi rekommenderar nämnden att:

- säkerställa att regelbundna besök görs och att enskilda samtal med den placerade genomförs och dokumenteras
- säkerställa övervägande av fortsatt vård sker i enlighet med lagkrav
- att det systematiska kvalitetsarbetet förbättras genom egenkontroller och att upptäckta brister åtgärdas. Kvalitetsarbetet bör årligen sammanställas i en kvalitetsrapport

2022-11-03

KPMG AB

Fredrik Ottosson

Certifierad kommunal revisor

Annelie Svensson

Kommunal yrkesrevisor